XI МАЈСКО САВЕТОВАЊЕ

УСЛУГЕ И ЗАШТИТА КОРИСНИКА

УРЕДНИК:
Миодраг Мићовић

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Крагујевац
2015.

УСЛУГЕ И ЗАШТИТА КОРИСНИКА

Зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу.

Међународни научни одбор Мајског саветовања:

Проф. др Мирослав Миловић, Филозофски факултет Универзитета у Бразилији; Проф. др Маркус Фаро де Кастро, Правни факултет Универзитета у Бразилији; Проф. др Данче Манолева-Митровска, Правни факултет "Јустинијан I", Универзитета "Кирил и Методије" Скопље; Проф. др Миха Јухарт, Правни факултет Универзитета у Љубљани; Проф. др Хрвоје Качер, Правни факултет Свеучилишта у Сплиту; Проф др Един Ризвановић, Правни факултет Универзитета "Џемал Биједић" у Мостару; Проф. др Снежана Миладиновић, Правни факултет Универзитета Црне Горе; Проф. др Миодраг Мићовић, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.rs
веб: http://.jura.kg.ac.rs

РЕЦЕНЗЕНТИ Проф. др Хрвоје Качер
Проф. др Снежана Миладиновић
Проф. др Миодраг Мићовић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Радован Вукадиновић

УРЕДНИК: Проф. др Миодраг Мићовић

ШТАМПА: Графопромет д.о.о.

ТИРАЖ: 120

ISBN 978-86-7623-057-0

Штампање Зборника подржало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

САДРЖАЈ

Начелна разматрања о услугама

1. Др Миодраг Мићовић, редовни професор
ПРИЛОЗИ ЗА УСЛУЖНО ПРАВО 3
2. Др Снежана Миладиновић, редовни професор
НИВОИ ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА УСЛУГА 27
3. Др Јадранка Дабовић Анастасовска, редовни професор
Др Ненад Гавриловић, доцент
ЗАШТИТА "СЛАБИЈЕ" СТРАНЕ КОД УГОВОРА О УСЛУГАМА У НОВОМ ЕВРОПСКОМ УГОВОРНОМ ПРАВУ: МОДАЛИТЕТИ, ДИЛЕМЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ 49
4. Дамјан Ћупрић, докторанд
ЕВРОПСКА КОМИСИЈА КАО НОСИЛАЦ АКТИВНЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ СЛОБОДЕ ПРУЖАЊА УСЛУГА 73

Пословне и прометне услуге

1. Др Зоран Миладиновић, редовни професор
ОТПРЕМНИК - ШПЕДИТЕР КАО ДАВАЛАЦ УСЛУГА У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ 89
2. Др Игор Камбовски, ванредни професор
НЕКИ АСПЕКТИ ЗЛОУПОТРЕБА КОД УСЛУГА Е-ТРГОВИНЕ 113
3. Др Видоје Спасић, ванредни професор
Бранко Стевановић, систем администратор
УСЛУГЕ РАЧУНАРСТВА У "ОБЛАКУ" - ПРЕДНОСТИ И РИЗИЦИ 121
4. Иван Милић, асистент
Стефан Самарџић, асистент
ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ ПУТНИКА У ОБЛАСТИ ЈАВНОГ ПРЕВОЗА 143
5. Мирјана Богуновић, асистент
ПРИЈАТЕЉСТВО *(AMICITIA)* КАО ФАКТИЧКА ПРЕТПОСТАВКА НАСТАНКА МАНДАТНОГ ОДНОСА 161

Финансијске и банкарске услуге

1. Др Хрвоје Качер, редовни професор
Др Бланка Иванчић Качер, асистент
ЈЕДНО НОВО ВИЂЕЊЕ ПРОБЛЕМА ПОЗНАТИХ КАО *„CHF"* ИЛИ *„CHF CASE"* 175

2. Др Маријана Дукић Мијатовић, ванредни професор
Мр Сања Гонгета, предавач
ДИРЕКТИВА О РАЧУНИМА ЗА ПЛАЋАЊЕ - КОРАК ВИШЕ
У ПРУЖАЊУ УСЛУГА И ЗАШТИТИ ПРАВА У ЕУ 207
3. Др Јасмина Лабудовић Станковић, ванредни професор
МУНИЦИПАЛНЕ ОБВЕЗНИЦЕ КАО НАЧИН ФИНАНСИРАЊА
ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ СА ОСВРТОМ НА РС..... 223
4. Др Мирослав Милосављевић, ванредни професор
ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ И ЗАШТИТА ЊИХОВИХ КОРИСНИКА 235
5. Др Милан Палевић, ванредни професор
УСЛУГЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ ПЛАЋАЊА 253
6. Др Владимир Козар, доцент
Др Немања Алексић, адвокат
АКРЕДИТИВ КАО УСЛУЖНИ БАНКАРСКИ ПОСАО
И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА 267
7. Др Зоран Васиљевић, доцент
БАНКАРСКА ГАРАНЦИЈА КАО СРЕДСТВО
ОБЕЗБЈЕЂЕЊА ДАВАОЦА КРЕДИТА 297
8. Др Ана Опачић, доцент
ЗАШТИТА КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА
У КОНТЕКСТУ ХАРМОНИЗАЦИЈЕ СА ПРАВОМ ЕУ 317
9. Драгана Вујовић, докторанд
РЕАЛНА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА КРЕДИТНИХ
УСЛУГА У ФУНКЦИЈИ ИНТЕГРАЦИЈЕ
ЕВРОПСКОГ ФИНАНСИЈСКОГ ТРЖИШТА 333

Осигурање

1. Др Данче Манолева Митровска, редовни професор
Мр Владимир Митревски, саветник у адв. канц.
АГЕНЦИЈА О СУПЕРВИЗИЈИ У ОСИГУРАЊУ 349
2. Др Зоран Павловић, ванредни професор
Данијела Глушац, асистент
ЈАВНОПРАВНИ И ГРАЂАНСКОПРАВНИ АСПЕКТИ ПРЕВАРА
У ОСИГУРАЊУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 363
3. Др Жељка Приморац, доцент
Мр Дино Пивац, адвокатски приправник
ПРАВНЕ И ЕКОНОМСКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ ОГРАНИЧЕЊА РЕГРЕСНОГ
ИЗНОСА КОД ОБВЕЗНОГ ОСИГУРАЊА ОД АУТОМОБИЛСКЕ
ОДГОВОРНОСТИ У ЕУРОПСКИМ ПРАВНИМ СУСТАВИМА 375
4. Др Бланка Иванчић Качер, асистент
ОСИГУРАЊЕ ОД ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОДГОВОРНОСТИ
ЗА ШТЕТЕ КОД ТРАНСПЛАНТАЦИЈЕ 395

5. Др Зоран Илкић, правни заступник у штетама
ОСИГУРАЊЕ ОД ОПАСНОСТИ ПОЖАРА И ПРЕВЕНТИВА 417

Туризам

1. Др Силвио Луис Фереира да Рока, редовни професор
Мариа Горети Санчез Лима, потпредседник *IFTTA*
УСЛУЖНИ ПОСЛОВИ У ТУРИСТИЧКОМ ПРАВУ 437
2. Др Драган Вујисић, ванредни професор
АГЕНЦИЈСКИ УГОВОР О УГОСТИТЕЉСКИМ УСЛУГАМА 451
3. Мр Иван Тот, асистент
ПОЈАМ ПУТНИКА, ПОСРЕДНИКА И ОРГАНИЗАТОРА
ПУТОВАЊА ПРЕМА ПРИЈЕДЛОГУ НОВЕ ДИРЕКТИВЕ
О ПАКЕТ-АРАНЖМАНИМА 469
4. Андреј Мићовић, асистент
ТЕРМИНОЛОШКО И ПОЈМОВНО ОДРЕЂЕЊЕ
ТАЈМ-ШЕРИНГА И УГОВОРНИХ СТРАНА 487

Спорт

1. Др Ненад Ђурђевић, редовни професор
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У СПОРТУ 509
2. Др Соња Бунчић, редовни професор
Милена Галетин, асистент
ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВНОГ СУБЈЕКТИВИТЕТА СПОРТСКИХ
ОРГАНИЗАЦИЈА И РЕШАВАЊЕ У АРБИТРАЖНОМ ПОСТУПКУ 533
3. Др Свето Пурић, редовни професор
СПОРТСКО ЛИДЕРСТВО И ЊЕГОВА ПРИМЕНА У ПРАКСИ 545
4. Мр Зоран Вуковић, асистент
УГОВОРИ ЗАКЉУЧЕНИ СА МАЛОЛЕТНИМ СПОРТИСТИМА 555

Услуге од општег интереса

1. Др Радоје Брковић, редовни професор
УСЛУГЕ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
- МЕЂУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ ОКВИР 571
2. Др Бојан Урдаревић, доцент
НОРМАТИВНИ ОКВИР ПРИВРЕМЕНОГ РАДА У СРБИЈИ
СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ЗЕМЉЕ У ОКРУЖЕЊУ 585
3. Др Јелена Вучковић, доцент
КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ 597
4. Др Срђан Владетић, доцент
УПРАВЉАЊЕ ВОДОСНАБДЕВАЊЕМ СТАРОГ РИМА
У ПЕРИОДУ РЕПУБЛИКЕ 611

Интелектуална својина и услуге

1. Др Божин Влашковић, редовни професор
ПОЈАМ УСЛУГА У ПРАВУ ЖИГА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ВЕЗИ
СА ГРУПИСАЊЕМ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА 621
2. Др Синиша Варга, ванредни професор
ГЕОГРАФСКИ ОПСЕГ ИСЦРПЉЕЊА ЖИГА
И ПАРАЛЕЛНА ТРГОВИНА У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 633
3. Др Велисав Марковић, ванредни професор
ОДГОВОРНОСТ АДВОКАТА ИЗ УГОВОРА О ПУНОМОЋСТВУ 651
4. Његослав Јовић, виши асистент
ПРАВНИ АСПЕКТИ ПАРАЛЕЛЕНЕ ТРГОВИНЕ
ФАРМАЦЕУТСКИМ ПРОИЗВОДИМА 667
5. Ксенија Влашковић, докторанд
УГЛЕД ПОЗНАТОГ ЖИГА И ЊЕГОВО ПРЕНОШЕЊЕ
НА УСЛУГЕ ТРЕЋИХ ЛИЦА 685

Здравство и социјална заштита

1. Др Емилија Станковић, редовни професор
САМОМЕДИКАЦИЈА КАО ДЕО ФАРМАЦЕУТСКИХ УСЛУГА 699
2. Др Нина Планојевић, ванредни професор
ФАРМАКОВИГИЛАНЦА У КОНТЕКСТУ ЗАШТИТЕ
КОРИСНИКА ЛЕКОВА 707
3. Др Драгица Живојиновић, ванредни професор
ПРАВА И ДУЖНОСТИ ИСТРАЖИВАЧА У ИЗВОЂЕЊУ
МЕДИЦИНСКИХ ИСТРАЖИВАЊА НА ЉУДИМА
У РЕГУЛАТИВИ ХЕЛСИНШКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ 729
4. Др Вељко Влашковић, асистент
КРИТИЧНЕ ТАЧКЕ ПРЕДНАЦРТА ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА
СРБИЈЕ У ДОМЕНУ УСЛУГЕ СУРОГАЦИЈЕ 751

Управа

1. Др Гордана Станковић, редовни професор
ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ УСЛУГЕ 771
2. Др Предраг Стојановић, редовни професор
ПАРТИЦИПАТИВНО БУЏЕТИРАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ЈАЧАЊА
УСЛУЖНИХ ПЕРФОРМАНСИ ЈАВНЕ УПРАВЕ 789
3. Др Срђан Ђорђевић, ванредни професор
САВРЕМЕНА ДРЖАВА КАО УСЛУЖНИ СЕРВИС ГРАЂАНА 801
4. Др Зоран Јовановић, доцент
ПРИВАТИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ - ОСВРТ НА
УПОРЕДНОПРАВНА ИСКУСТВА И ПРИВАТИЗАЦИЈА У РС 811

5. Др Звонимир Јелинић, доцент
ПРЕТХОДНА НАПЛАТА НАГРАДА, ТРОШКОВА И ПРИСТОЈБИ
КАО УВЈЕТ ЗА ПОСТУПАЊЕ ОДВЈЕТНИКА,
ЈАВНИХ БИЉЕЖНИКА И ПРАВОСУДНИХ ТИЈЕЛА 825
6. Милан Рапајић, асистент
УЛОГА ИЗВРШНЕ И УПРАВНЕ ВЛАСТИ, КАО И
НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У ЗАШТИТИ ПРАВА ПОТРОШАЧА 847
7. Бојан Влашки, виши асистент
СТАНДАРДИ УСЛУЖНОСТИ ЈАВНЕ УПРАВЕ
У СВЈЕТЛУ ДОБРЕ И ЛОШЕ УПРАВЕ 879
8. Миливоје Лапчевић, асистент
БУЏЕТИРАЊЕ ЗАСНОВАНО НА УЧИНКУ КАО ИНСТРУМЕНТ
УНАПРЕЂЕЊА СИСТЕМА ЈАВНИХ УСЛУГА 901
9. Јована Ђуричић, асистент
УГОВОРНА КАЗНА КОД ЈАВНИХ УГОВОРА 913
10. Зоран Филиповић, докторанд
УСЛУГЕ ЈАВНИХ СЛУЖБИ И ЈАВНО-ПРИВАТНА
ПАРТНЕРСТВА У ПРАВНОМ СИСТЕМУ СРБИЈЕ 927

Образовање

1. Др Жељко Мирјанић, редовни професор
ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА У ВИСОКОШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ 945
2. Др Дејан Матић, доцент
УСЛУЖНА ДЕЛАТНОСТ У ОБЛАСТИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА
– ДЕСЕТ ГОДИНА ПРИМЕНЕ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ 957

Примена права и заштита корисника услуга

1. Др Тони Дескоски, редовни професор
Вангел Доковски, сарадник у настави
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА И ПРОРОГАЦИОНИ СПОРАЗУМ 969
2. Др Милена Петровић, ванредни професор
МЕДИЈАЦИЈА КАО НАЧИН РЕШАВАЊА ПРЕКОГРАНИЧНИХ
ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ ПРАВА ЕУ 985
3. Др Паула Порети, виши асистент
КОЛЕКТИВНА ПРАВНА ЗАШТИТА ПРЕМА НОВОМ ХРВАТСКОМ
ЗЗП ИЗ 2014. ГОДИНЕ - ОТВОРЕНА ПИТАЊА 1001
4. Мр Стојана Петровић, виши асистент
Јелена Копања, студент мастер студија
ПОСТУПАК ЗА ЗАШТИТУ КОЛЕКТИВНИХ ИНТЕРЕСА
ПОТРОШАЧА ПРЕМА НОВЕЛИ ЗПП РС 1029

5. Јован Вујичић, асистент
ПРОЦЕНА (НЕ)ПРАВИЧНОСТИ ОДРЕДАБА У ПОТРОШАЧКИМ УГОВОРИМА НА ОСНОВУ ГЕНЕРАЛНЕ КЛАУЗУЛЕ: СЛУЧАЈЕВИ *AZIZ И CONSTRUCTORA PRINCIPADO* 1051

Услуге и друга са њима повезана питања

1. Др Срећко Јелинић, редовни професор
СТЕЧАЈ ПОТРОШАЧА - У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ДУЖНИКА ИЛИ ВЈЕРОВНИКА 1067
2. Др Жељко Бартуловић, редовни професор
Др Дејан Бодул, виши асистент
Мр Инес Матић, асистент
КРАТКА ПОВИЈЕСТ ПОТРОШАЧКОГ СТЕЧАЈА или још једна ненаучена лекција из повијести 1087
3. Др Дејан Бодул, виши асистент
Др Анте Вуковић, стечајни управник
Др Сања Грбић, асистент
ОСВРТ НА КРИТЕРИЈ ПРЕЗАДУЖЕНОСТИ (КАО НЕГАТИВНУ ПРЕТПОСТАВКУ ЗА ИМЕНОВАЊЕ СТЕЧАЈНОГ УПРАВИТЕЉА) ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ КОНВЕНЦИЈСКОГ ПРАВА: ДОПРИНОС РАСПРАВИ О РЕФОРМИ ХРВАТСКОГ СТЕЧАЈНОГ ЗАКОНОДАВСТВА 1135
4. Ана Тимчић, докторанд
"ЛИЧНИ СТЕЧАЈ" И ФИЗИЧКА ЛИЦА КАО КОРИСНИЦИ ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА 1169
5. Др Драган Батавељић, ванредни професор
"НАЈСТАРИЈИ ЗАНАТ" - СПЕЦИФИЧНИ ОБЛИК ПРУЖАЊА УСЛУГА 1181
6. Саима Угљанин Брунчевић, асистент
ОДГОВОРНОСТ ПРОДАВЦА И ПРАВА КУПЦА АКО ПРОИЗВОД ИМА МАТЕРИЈАЛНЕ НЕДОСТАТКЕ 1203

CONTENT

General Considerations on Services

1. Miodrag Mićović, Ph.D., Full-time Professor
CONTRIBUTIONS TO THE SERVICES LAW 3
2. Snežana Miladinović, Ph.D., Full-time Professor
SERVICE CONTRACTS AND THE LEVELS OF LEGAL PROTECTION OF THE CLIENTS 27
3. Jadranka Danović Anastasovska, Ph.D., Full-time Professor
Nenad Gavrilović, Ph.D., Assistant Professor
THE PROTECTION OF THE "WEAKER" PARTY IN SERVICE CONTRACTS IN THE NEW EUROPEAN CONTRACT LAW: MEANS, DILEMMAS AND PERSPECTIVES 49
4. Damjan Ćuprić, Student Ph.D. studies
THE EUROPEAN COMMISSION AS THE HOLDER OF ACTIVE LEGITIMATION IN THE FIELD OF FREEDOM TO PROVIDE SERVICES 73

Business Services and Turnover of services

1. Zoran Miladinović, Ph.D, Full-time Professor
FREIGHT FORWARDER – A FORWARDING AGENT PROVIDING SERVICES IN CUSTOMS PROCEDURES 89
2. Igor Kambovski, Ph.D, Associate Professor
SOME ASPECTS OF MISUSE OF E-COMMERCE SERVICES 113
3. Vidoje Spasić, Ph.D, Associate Professor
Branko Stevanović, System Administrator
COMPUTING SERVICES IN THE "CLOUD" - BENEFITS AND RISKS 121
4. Ivan Milić, Assistant
Stefan Samardžić, Assistant
MISDEMEANOR RESPONSIBILITY OF PASSENGERS IN PUBLIC TRANSPORTATION 143
5. Mirjana Bogunović, Assistant
FRIENDSHIP *(AMICITIA)* AS FACTUAL ASSUMPTION OF OCCURANCE OF MANDATUM 161

Financial Services

1. Hrvoje Kačer, Ph.D., Full-time Professor
Blanka Ivančić Kačer, Ph.D., Assistant
ONE NEW VISION OF PROBLEMS KNOWN AS „CHF" OR „CHF CASE" 175

CIP - Каталогизација у публикацији
- Народна библиотека Србије, Београд

366.5:338.46(082)

УСЛУГЕ и заштита корисника : [зборник реферата са Међународног научног скупа одржаног 8. маја 2015. године, на Правном факултету у Крагујевцу] / уредник Миодраг Мићовић. - Крагујевац : Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, 2015 (Крагујевац : Графопромет). - XII, 1215 стр. ; 24 cm

Тираж 120. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија
уз већину радова. - Summaries.

ISBN 978-86-7623-057-0
1. Мићовић, Миодраг, 1954- [уредник]
а) Услуге - Потрошачи - Заштита - Зборници
COBISS.SR-ID 214550796

Др Божин Влашковић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу

УДК: 347.77(4-672EU)

ПОЈАМ УСЛУГА У ПРАВУ ЖИГА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У ВЕЗИ СА ГРУПИСАЊЕМ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА*

Резиме

По становишту Европског суда правде појмом „услуге" обухваћене су услуге које се пружају у оквиру трговине на мало производима. За регистрацију жига за обележавање таквих услуга, неопходно је навести ближе податке у вези са производима или врстама производа на које се услуге односе.

Поред тога, појмом „услуге" обухваћено је и груписање услуга као таквих у циљу да се корисницима олакша њихова прегледност, упоређивање и избор. Пријава жига за такве услуге мора да буде јасно и једнозначно формулисана, како би учесници у промету могли да идентификују које услуге пријавилац намерава да групише.

Кључне речи: *трговина на мало, груписање производа, груписање услуга, конкретизација групе производа, конкретизација групе услуга, прегледност избора производа, прегледност избора услуга.*

1. Увод

Дистрибуција производа се на тржишту све више развија и значајно трансформише, што се, поред осталог, огледа у повећању броја супермаркета, робних кућа, као и у увођењу електронских средстава комуникације и метода продаје. При томе, све више добија на значају и сама могућност избора производа који се нуде купцима у оквиру трговине на мало. На пример, избор вина која се нуде, као и савети потрошачима, које вино је најприкладније уз одређено јело, могу да буду подстицај за куповину управо на том продајном месту. Поред тога, чест је случај да се у оквиру дисконтне продаје нуде производи који нису обележени жигом, али су посебно изабрани, тако да одговарају одређеном стандарду квалитета у оквиру конкретне ценовне групе.

---

* Рад је написан у оквиру пројекта Правног факултета Универзитета у Крагујевцу *"XXI век – век услуга и Услужног права"*, бр. 179012, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.